

IEA

COMPASS

خلاصه‌سیاستی در آموزش و پرورش

Researching education, improving learning

شماره ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۰

سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس در آموزش یک راهنمای خلاصه

توصیه‌ها و کاربست‌ها

خلاصه

سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس از ابزارهای مهمی هستند که سیاست‌گذاران و دیگر ذی‌ربطان آموزشی در دست دارند تا بتوانند تصمیم‌های آگاهانه و شواهد-محوری در ارتباط با تحولات آموزشی اتخاذ کنند. با این وجود، استفاده گسترده از داده‌های این سنجش‌ها، گاهی نتایج به اشتباه درک یا تفسیر می‌شوند. در این جا، ما راهنمایی خلاصه از این سنجش‌ها ارائه می‌دهیم و برخی تفاوت‌ها و شباهت‌های مهم بین مطالعات و محدودیت‌های آن‌ها ارائه می‌دهیم و نشان می‌دهیم چرا این سنجش‌ها به عنوان ابزارهایی بسیار مفید برای ارزشیابی‌ها و اصلاحات آموزشی محسوب می‌شوند. ما بر مطالعات، رویکردها و ساختارهای کلیدی سازمان خودمان، انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، تمرکز داریم و این رویکردها و ساختارها را با دیگر سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس مقایسه می‌کنیم.

■ در سال ۱۹۵۸، انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی برای اولین بار مطالعه‌ای در مقیاس کلان انجام داد ولی از آن زمان، قواعد و الزامات سنجش‌های کلان تغییر کرده و همواره الزامات جدید تعیین می‌شوند. اخیراً به جای تمرکز بر ورودی‌های آموزشی، بر پیامدهای آموزشی تمرکز می‌شود. نتایج سنجش‌های کلان باید در بافت و زمینه‌ای که تغییراتش بروز پیدا می‌کند، تفسیر شوند.

■ تفاوت‌های قابل ملاحظه‌ای بین سازمان‌ها و رویکردهای سنجش وجود دارد. برای درک نتایج لازم است تفاوت‌های اساسی: از فرایند بررسی گرفته تا تصمیم‌سازی و هزینه‌ها، در نظر گرفته شوند.

■ سنجش‌های کلان بین‌المللی مهم روش‌های مشترکی دارند که با تعیین استانداردهای با کیفیت بالا برای رسیدن به هر مرحله از فرایندهای سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس مشخص می‌شوند. به علاوه، به منظور کمک به تفسیر و گزارش نتایج، داده‌ها با گزارش‌های فنی مشروح همراه هستند.

■ هنگام درک و گزارش نتایج باید به سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس توجه داشت؛ به طور خاص، وقتی این نتایج به عنوان معیار کیفی جامع نظام آموزشی در نظر گرفته می‌شوند.

■ با وجود محدودیت‌ها، سنجش‌ها در نوع خود، خاص هستند، نظام‌ها را در طول زمان با یک چارچوب قوی بین‌المللی زیر نظر می‌گیرند، تا حد زیادی مستقل از نظامی سیاسی واحد هستند و داده‌هایشان به صورت رایگان در دسترس عموم قرار دارند. اگر داده‌های سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس به درستی درک و تحلیل شوند، این داده‌ها فرصت‌هایی ارزشمند در اختیار قرار می‌دهند تا بتوان تصمیمات سیاستی آگاهانه گرفت و داده‌هایی آگاهی‌بخش برای انجام پژوهش در اختیار قرار می‌دهند.

انجمن ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (IEA) آمستردام،
وب سایت www.iea.nl

ما را دنبال کنید در:

[@iea_education](https://www.instagram.com/iea_education)

[IEAResearchInEducation](https://www.facebook.com/IEAResearchInEducation)

[IEA](https://www.youtube.com/IEA)

مقدمه

در هامبورگ (آلمان) دور هم جمع شدند و تصمیم گرفتند مطالعه‌ای اکتشافی انجام دهند تا امکان مقایسهٔ پیامدهای یادگیری در کشورها و فرهنگ‌های مختلف را بررسی کنند. آن‌ها با این فرض که ترجمهٔ سؤالات ریاضی به زبان‌های مختلف از بقیهٔ موضوعات ساده‌تر است و می‌تواند به مقایسهٔ معتبر کشورها منجر شود، تصمیم گرفتند پیشرفت دانش‌آموزان را در ریاضی بسنجند. با امید این که کشورها بتوانند از تجارب یکدیگر استفاده کنند، هدف آن‌ها این بود که مشخص کنند چه چیزهایی می‌توان از سنجش‌های بین‌المللی یاد گرفت. هوسن چنین بیان کرد: «به طور کلی، مطالعات بین‌المللی مانند این مطالعه متخصصان آموزشی (و آن دسته از افرادی را که مسئولیت برنامه‌ریزی‌های آموزشی و سیاست‌گذاری را بر عهده دارند) را قادر می‌سازد تا از تجارب آموزشی کشورهای دیگر بهره ببرند. این مطالعات به متخصصان آموزشی کمک می‌کند تا نظام‌های آموزشی خود را واقع‌بینانه‌تر و نقادانه‌تر بررسی کنند زیرا برای اولین بار متغیرهای زیادی که با پیشرفت تحصیلی ارتباط دارند به شکلی استاندارد کمی شده‌اند» (هوسن، ۱۹۶۷، صص. ۱۳ و ۱۴).

گرچه اولین سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس با هدف ایجاد علاقه برای انجام پژوهش در زمینه‌های آموزش با منابع کمی توسط پژوهش‌گران انجام شد، تا سال ۱۹۹۰ طول کشید تا سیاست‌گذاران آموزشی متوجه شوند سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس می‌توانند داده‌های مفید مبتنی بر شواهد در اختیار قرار دهند. گزارش اولین مطالعهٔ علمی هشت سال پس از اجرای مطالعه ارائه شد (اندرسون و همکاران، ۱۹۸۹)؛ و لیکن برای این که سیاست‌گذاران آموزشی بتوانند از سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس حمایت مالی کنند لازم بود نتایج سریعاً مشخص شوند. این مطالبه فشاری جدید برای چاپ نتایج در کوتاه‌ترین زمان وارد آورد. چالش دیگری که وجود داشت علاقه‌مندی به اندازه‌گیری روندها در نظام‌های آموزشی بود؛ چالشی که انجمن بین‌المللی ارزشیابی در اجرای مطالعهٔ تیمز به آن پرداخت (اولین مطالعه در سال ۱۹۹۵ و دومین مطالعهٔ روند، چهار سال بعد در سال ۱۹۹۹ انجام شد). فاصلهٔ چهار ساله به این دلیل در نظر گرفته شد که در مطالعهٔ انجام شده در سال ۱۹۹۵، دانش‌آموزان پایه‌های چهارم و هشتم ارزیابی شدند؛ و در سال ۱۹۹۹، فقط دانش‌آموزان پایهٔ هشتم مورد سنجش قرار گرفتند تا بتوانند نتایج عملکرد دو گروه هم‌دستهٔ پایهٔ هشتم را با عملکرد دانش‌آموزان پایهٔ چهارم در چهار سال بعد، را مقایسه کنند.

در دههٔ ۱۹۹۰، علاقه‌ای جهانی به داشتن داده‌های آموزشی قوی برای

سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس آموزشی، مطالعاتی تجربی هستند که قابلیت‌های آموزشی در کشورهای مختلف جهان را می‌سنجند. از داده‌ها به طرق مختلف برای آگاه‌سازی سیاست‌گذاران، پژوهش‌گران در زمینه‌های آموزشی و عموم مردم استفاده می‌شود. با این وجود، علی‌رغم استفادهٔ گسترده از داده‌های این سنجش‌ها، گاهی نتایج به اشتباه درک یا تفسیر می‌شوند. برخی اوقات نتایجی متفاوت گزارش یا تفسیر می‌شود تا یک چیز برسیم؛ با این وجود تفاوت‌های مهمی وجود دارند که هنگام استفاده از نتایج باید به آن‌ها توجه شوند. هدف ما در این خلاصه سیاستی این است که زمینه‌ای برای درک بهتر نتایج سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس و چگونگی تفسیر و گزارش آن‌ها فراهم کنیم. بدین منظور از چستی آن‌ها، تاریخچهٔ توسعهٔ آن‌ها، تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها در رویکرد، سازمان و روش‌ها، و محدودیت‌های مهم آن‌ها صحبت خواهیم کرد. سپس بیان می‌کنیم که چرا معتقدیم سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس ابزاری خاص، مهم و مرتبط برای درک نظام‌های آموزشی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در کشورهای مختلف و تغییرات آگاهانهٔ مبتنی بر شواهد هستند.

سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس چیستند؟

سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را در حوزه‌ای خاص ارزیابی می‌کنند و با جمع‌آوری داده‌های تکمیلی در سطح دانش‌آموزان، پیشینه‌ای برای نتایج فراهم می‌کنند. به علاوه، ممکن است اطلاعات پیشینه‌ای تفصیلی در سطح معلمان، مدیران، و نظام‌های آموزشی نیز جمع‌آوری شود. به منظور ارائهٔ نتایجی که از لحاظ آماری معنادار هستند، نمونه‌ای معرف از مدارس (معمولاً بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ مدرسه) از هر کشور

خلاصه‌ای از تاریخچه

در سال ۱۹۸۵ اولین سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس با نام: مطالعهٔ آزمایشی دوازده کشور انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (فوشی و همکاران، ۱۹۶۲) توسط گروهی از پژوهش‌گران انجام شد (هوسن، ۱۹۸۳؛ انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، ۲۰۱۸). متخصصان حوزه‌های موضوعی مختلف در مؤسسهٔ آموزشی یونسکو

شناخته شده‌ترین سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس، مطالعات اصلی انجام شده توسط انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی هستند.

مطالعه بین‌المللی روند پیشرفت تحصیلی در ریاضی و علوم (تیمز)

مطالعه بین‌المللی سواد اطلاعاتی و رایانه‌ای

مطالعه بین‌المللی روند پیشرفت سواد خواندن (پرلز)

برنامه بین‌المللی سنجش دانش‌آموزان (پیزا)

مطالعه بین‌المللی آموزش سواد اجتماعی و شهروندی

هدف این است که جدولی تهیه شود که بتوان نتایج سنجش‌های منطقه‌ای از ریاضی و سواد خواندن را با مقیاس مطالعات تیمز و پرلز تطبیق داد.

رویکردهای مختلف = سنجش‌های مختلف

گرچه سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس شناخته شده شباهت‌هایی با هم دارند ولی بین آن‌ها تفاوت‌های اساسی نیز وجود دارد که هنگام مقایسه نتایج در نظام‌های آموزشی مختلف، باید در نظر گرفته شوند. در جدول ۱ برخی از تفاوت‌هایی را که هنگام مقایسه نتایج مطالعات انجام شده توسط انجمن بین‌المللی ارزیابی و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی باید در نظر داشت آورده شده است.

درک بهتر رشد اقتصادی ظهور پیدا کرد؛ به طوری که سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (یکی از سازمان‌های پیشروی اقتصادی) بر آموزش و اندازه‌گیری پیامدهای یادگیری تأکیدی مضاعف نمود و در سال ۲۰۰۰، مطالعه سنجش خود را با عنوان مطالعه پیزا را اجرا کرد. پیش از آن، سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی فقط از منابعی مانند یافته‌های مطالعات انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و گزارش‌های سالانه خود با عنوان آموزش در یک نگاه برای کارهای آموزشی خود استفاده می‌کردند. با این وجود، سازمان تصمیم گرفت به جای سنجش آن‌چه مدارس درس می‌دهند، بر مهارت‌هایی تمرکز کند که مورد نیاز فعالیت در اقتصاد مدرن است. به طور مشخص، مطالعه پیزا مدعی است که سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی آن‌چه را که یک دانش آموز ۱۵ ساله در زمینه‌های سواد خواندن، ریاضی و علوم باید بداند، می‌سنجد. این سنجش هر سه سال یک بار انجام می‌شود. در ابتدا کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی در این مطالعه شرکت می‌کردند ولی به مرور زمان کشورهایی که عضو این سازمان نبودند هم در این مطالعه شرکت کردند.

در پایان سال‌های دهه ۱۹۹۰ و با ورود به سال‌های دهه ۲۰۰۰، سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس منطقه‌ای از جمله: لسی (مرکز پژوهش‌های علمی آمریکای لاتین برای ارزیابی کیفیت آموزش^۱)، پاسک (برنامه تحلیل نظام‌های آموزشی در کنفرانس وزیران کشورهای فرانسوی زبان^۲)، ساکمک (کنسرسیوم جنوب و غرب آفریقا برای پایش کیفیت آموزشی^۳) آغاز شدند.

اخیراً، پس از آنکه در ۲۰۱۵، اهداف توسعه پایدار توسط سازمان ملل متحد اعلام شد، تأکیدی جدید بر سنجش ایجاد شد. در مقابل اهداف توسعه هزاره سوم، اهداف توسعه پایدار به جای ورودی‌های نظام‌های آموزشی (مانند هزینه‌های آموزش)، بر پیامدهای نظام‌های آموزشی تمرکز داشت. مطابق با این اهداف از همه کشورهای خواسته می‌شود تا درصد دانش‌آموزانی را که به حداقل سطوح مهارتی رسیده‌اند، گزارش دهند؛ این مطالبه به وضوح چالشی پیش روی سنجش‌های کلان مقیاس قرار می‌دهد. در این ارتباط، انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی با اجرای پروژه رزتا استون^۴ (که با همکاری مرکز آمار یونسکو، پروژه‌های لسی و پاسک انجام شد) نقشی فعال ایفا کرد.

جدول ۱: تفاوت بین رویکردهای مطالعات انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و پیزا

ویژگی	مطالعات انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	پیزا
فلسفه مطالعه	به دنبال سنجش آن‌چه در مدرسه آموزش داده می‌شود و بافت و زمینه‌های یادگیری است.	به دنبال سنجش مهارت‌هایی است که دانش آموزان در پایان دوره آموزش اجباری کسب کرده‌اند
انتخاب محتوا	برای اطمینان از این که به منافع ملی توجه شود، برنامه‌های درسی کشورهای شرکت کننده تحلیل می‌شوند. سپس کشورهای شرکت کننده با هم، چارچوب ارزیابی و مواد آزمون را تهیه می‌کنند	متخصصان انتخاب شده از طرف سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی مهارت‌هایی را که فکر می‌کنند دانش آموزان باید کسب کنند تا بعدها در زندگی از آن‌ها استفاده کنند، تعیین می‌کنند و ابزار مطالعه را بر اساس آن‌ها تولید می‌کنند.
انتخاب گروه‌های هم‌دسته	نمونه‌ها بر اساس پایه تحصیلی (پایه چهارم، هشتم یا دوازدهم) انتخاب می‌شوند تا بتوان ساختار برنامه‌های درسی را بررسی کرد و با معلمان که موضوعات درسی را تدریس می‌کنند ارتباط داد.	نمونه‌ها بر اساس سن (پانزده سال تمام برای شرکت در مطالعه پیزا) انتخاب می‌شوند تا بتوان دانش آموزان آن نسل را مستقل از مسیر آموزشی آن‌ها در مدرسه و یا پایه تحصیلی‌شان سنجید.

سازمان‌های مختلف

متناسب با بافت کشوری تولید کنند. جدول ۲ به برخی از تفاوت‌های سازمانی بین انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی اشاره دارد.

گذشته از مطالعات، انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی از جهات دیگر نیز با هم تفاوت دارند (جدول ۲). از همه مهم‌تر، وقتی صحبت از ارتباط بین نتایج و سیاست‌گذاران است، مأموریت‌های آنها با هم یکی نیست. اهداف و چشم‌انداز سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی فراتر از حوزه آموزش است؛ یکی از مأموریت‌های این سازمان که ریشه در بخش اقتصاد دارد، ارائه توصیه در قالب سیاست‌های اجرایی به اعضای سازمان است. انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی به عنوان سازمانی که ریشه در پژوهش‌های علمی در زمینه آموزش دارد، هیچ توصیه‌ای را به اعضایش ارائه نمی‌دهد و صرفاً شواهدی فراهم می‌آورد که هر یک از کشورها می‌توانند بر مبنای آن، سیاست‌هایی

جدول ۲: تفاوت‌های سازمانی بین انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی

ویژگی	مطالعات انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی	سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی
نوع سازمان	سازمان‌های غیر دولتی (با اعضای ملی)	سازمان‌های دولتی
روش اجرای سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس	مطالعات را با همکاری سازمان‌های علمی (در شبکه خود) انجام می‌دهد.	برای هر چرخه، مطالعات را پیشنهاد می‌دهد و اجرا می‌کند. فعالیت‌های مختلف (مانند تولید چارچوب، نمونه‌گیری، اجرای آزمایشی برنامه) را تفکیک می‌کند.
فرایند بازبینی	تمام مواد قابل انتشار توسط همکاران به دقت بررسی می‌شود.	مواد قابل انتشار در سازمان نوشته و بررسی می‌شود، سپس توسط اعضای هیأت مدیره کشورهای شرکت‌کننده بررسی می‌شود.
شرکت‌کنندگان	امکان شرکت برای همه کشورهای وجود دارد. برای شرکت در مطالعه شرط خاصی وجود ندارد.	شرکت در مطالعه پیزا در ابتدا فقط برای کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی ممکن بود ولی اکنون برای همه نظام‌های اقتصادی ممکن است.
تصمیم‌سازی	محتوای نهایی توسط هماهنگ‌کننده‌های ملی تصویب می‌شود. هر یک از هماهنگ‌کننده‌ها یک رأی همه دارند و حق رأی‌ها برابر است.	ساختار سازمان نشان‌دهنده مرکزیت عضویت در سازمان است و رأی دادن به اعضای سازمان و برخی نظام‌های اقتصادی همکار محدود می‌شود.
هزینه مشارکت	همه کشورهای به طور برابر هزینه‌های هماهنگی بین‌المللی را متقبل می‌شوند.	کشورهای عضو، متناسب با تولید ناخالص داخلی (GDP) و کشورهای غیر عضو هزینه‌ای ثابت پرداخت می‌کنند.

روش‌های مشترک

شفافیت، داده‌ها با گزارش‌های فنی مفصل همراه هستند و تمام داده‌های سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس به صورت آنلاین (قابل بارگیری به صورت رایگان) در اختیار پژوهش‌گران قرار دارد. به علاوه، هم انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و هم سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی منابع بسیاری برای کمک به انجام تحلیل‌های ثانویه داده‌ها تولید می‌کنند. وجود داده‌های پیشینه‌ای (در ارتباط با بافت و زمینه) تحلیل‌های ثانویه را ممکن و غنی‌تر می‌کند. برای مثال می‌توان به مطالعه بین‌المللی سواد اطلاعاتی و رایانه‌ای اشاره کرد که داده‌های زمینه‌ای کمک کردند تا از سواد دیجیتالی دانش‌آموزان آگاهی به دست آید.

با وجود تفاوت‌های موجود بین سازمان‌ها و رویکردها، سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس روش‌ها و رویه‌های مشابهی برای اجرا دارند که طی ۶۰ سال گذشته توسعه پیدا کرده‌اند. این توسعه‌ها موجب پیشرفت در روش‌شناسی‌های سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس منطقه‌ای و برنامه‌های سنجش ملی در بسیاری از کشورها شده است. با توجه به تجارب جهانی، همه سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس استانداردهای کیفیتی بالایی برای هر یک از گام‌های فرایند این سنجش‌ها (قوانین نمونه‌گیری، فرایندهای ترجمه، مراحل اجرای آزمایشی و مدل‌سازی روان‌سنجی) تعیین کرده‌اند. این روش‌ها ممکن است برای افرادی که با سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس آشنا نیستند، به نظر خیلی پیچیده باشد ولی به منظور

محدودیت‌ها

و دانش‌آموزان غیر سرنوشت‌ساز محسوب می‌شوند. با این وجود، غیرسرنوشت‌ساز بودن سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس می‌تواند مزیت محسوب شود زیرا باعث می‌شود استرس دانش‌آموزان و مدارس کاهش یابد. در واقع، در مقایسه با ارزیابی‌های سرنوشت‌ساز به زمان نسبتاً کمی برای اجرا نیاز دارند و برای نمونه معرف کوچکی از جامعه در کشورها اجرا می‌شوند.

در پایان، محتوای موضوعی مورد سنجش در سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس، فهرستی جامع از آنچه در مدرسه آموزش داده می‌شود نیست. برای مثال، مطالعه تیمز بر دستیابی به برنامه درسی ریاضی و علوم در پایه‌های چهارم و هشتم تمرکز دارد؛ در صورتی که دستیابی بالا در این دروس (گرچه دروس اساسی هستند) به تنهایی شاخصی معتبر برای سلامت دانستن نظام آموزشی نیست. برخی این انتقاد را بر سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس وارد می‌کنند که این ارزیابی‌ها فشار و تأثیری نابجا بر نظام‌های آموزشی وارد می‌کنند؛ به این شکل که رویکردهای ملی با تمایل به پوشش دادن برنامه‌ای جایگزین می‌شوند که دانش‌آموزان بتوانند در دروس مورد سنجش در این سنجش‌ها عملکرد بهتری داشته باشند. در نتیجه، در بررسی نتایج این ارزیابی‌ها به عنوان شاخصی کلی برای سنجش نظام آموزشی، باید بسیار مراقب بود و باید به آن‌ها به عنوان نشانگرهایی نگریست که آنچه دانش‌آموزان از موضوع درسی می‌دانند یا باید انجام دهند را نشان می‌دهند و امکان مقایسه دانش‌آموزان را با هم‌رده‌های بین‌المللی فراهم می‌آورند.

برای درک و گزارش نتایج سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس محدودیت‌هایی وجود دارد که لازم است در نظر گرفته شوند. اول این که تمام سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس، مطالعاتی مقطعی هستند. به این معنا که آن‌ها پیامدهای آموزشی را در نقطه‌ای از زمان و برای جامعه‌ای خاص اندازه‌گیری می‌کنند. به علاوه، گرچه برخی از سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس مانند مطالعات تیمز، پرلز و پیزا روندها را هم در زمان گزارش می‌دهند ولی این مطالعات دانش‌آموزان را دنبال نمی‌کنند. این موضوع موجب می‌شود نتیجه‌گیری‌های علی در ارتباط با پیشرفت دانش‌آموزان (اگر ممکن باشد)، با چالش همراه باشد که برای بسیاری از سیاست‌گذاران که به دنبال توصیه‌های خاصی برای اعمال تغییرات منتج به بهبود نظام آموزشی هستند، محدودیت داده‌ها محسوب می‌شود. گرچه برخی از پژوهش‌گران به دنبال مدل‌های پیشرفته‌ای هستند تا به کمک آن‌ها بتوانند روابط علی را تبیین کنند، ولی ما معتقدیم این مدل‌ها بر اساس فرضیاتی بنا شده‌اند که رسیدن به آن‌ها از طریق داده‌های سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس (اگر غیر ممکن نباشد) بسیار دشوار است.

دومین محدودیت سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس این است که این مطالعات برای اندازه‌گیری پیشرفت تحصیلی هر یک از دانش‌آموزان و یا عملکرد هر یک از مدارس طراحی نشده‌اند؛ بلکه آن‌ها به منظور نشان دادن نتایج آموزش و ارتباط این نتایج با اطلاعات پیشینه‌ای در نظام‌های آموزشی طراحی شده‌اند. بدین سبب، سنجش‌ها برای مدارس، معلمان

چرا سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس مهم هستند

با وجود محدودیت‌ها، سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس ابزاری مهم برای بهبود نظام آموزشی به حساب می‌آیند. این سنجش‌ها از این جهت خاص هستند که از داده‌هایی که در اختیار قرار می‌دهند می‌توان برای نظارت بر سیستم‌ها با چارچوبی بین‌المللی استفاده کرد، آنها غالباً مستقل از یک نظام سیاسی و حکمرانی کشوری خاص عمل می‌کنند. به علاوه، داده‌ها در اختیار عموم قرار دارند و به پژوهشگران در سراسر جهان امکان می‌دهند تا از آنها برای پاسخگویی به سؤال‌های پژوهشی خودشان استفاده کنند.

در بسیاری از کشورها پژوهش‌های برخاسته از سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس درک ما را از چگونگی کارکرد نظام‌های آموزشی بالا برده، و امکان اتخاذ تصمیمات سیاستی آگاهانه و مبتنی بر شواهد و داده‌های قابل اتکا را فراهم نموده است. مطالعات مختلف در ارتباط با تأثیرات این ارزیابی‌ها نشان می‌دهند که از نتایج این ارزیابی‌ها در سیاست‌گذاری‌ها استفاده شده است (برای مثال، برکس پیر، ۲۰۱۲؛ شوئیپرت و لنکایت، ۲۰۱۲؛ ویچ‌میکر، ۲۰۱۳) و همان‌طور که در دانشنامه مطالعات تیمز و پرلز اشاره شده است، پیشرفت‌های آموزشی مختلفی بر اساس نتایج این مطالعات آغاز شد. اگر داده‌های سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس به درستی درک و تحلیل شوند، فرصت‌های ارزشمندی در اختیار سیاست‌گذاران قرار می‌دهند تا تصمیمات آگاهانه اتخاذ کنند و به پژوهش‌گران نیز امکان می‌دهد تا در خصوص بهبود نظام آموزشی پژوهش کنند.

نتیجه گیری

ما معتقدیم سنجش‌های بین‌المللی کلان می‌تواند در دنیای در حال توسعه و به هم مرتبط کنونی به ما کمک کند تا از هم یاد بگیریم و از طریق مقایسه کردن، خودمان را بهتر درک کنیم. انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، به طور خاص، از طریق آموزش پژوهش‌گران و سیاست‌گذاران در زمینه چگونگی تفسیر و تحلیل داده‌ها، نوشتن و اشاعه گزارش‌های مفصل برگرفته از یافته‌های مطالعاتی و انتشار خلاصه‌های سیاستی (که خلاصه‌هایی کوتاه و قابل درک از یافته‌های جالب مطالعاتی ارائه می‌دهند) به جامعه سیاست‌گذاران و پژوهشگران کمک می‌کند. این فعالیت‌ها با هدف انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی برای حمایت و پشتیبانی از «درک بهتر اقدامات، فرایندها و سیاست‌های آموزشی برای بهبود و ارتقای کیفیت یاددهی و یادگیری در نظام‌های آموزشی» انجام می‌شوند. تمام مطالعات و گزارش‌های انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی از استانداردهای علمی در حوزه پژوهش‌های علوم انسانی (شامل شفافیت کامل در ارتباط با فرایند اجرای آزمون‌ها و بررسی و بازنگری مطالعات و گزارش‌ها توسط هم‌تایان) برخوردارند.

به روز شدن مستمر سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس (آخرین تغییرات آن حرکت به سمت سنجش‌های مبتنی بر رایانه) فرصت‌ها و چالش‌های روش‌شناختی جدید را هم با خود به همراه دارد. به همین دلیل سازمان‌های برگزارکننده سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس فعالانه در حوزه پژوهش در زمینه سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس اقدام می‌کنند. برای مثال، انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی از مجلات علمی، کنفرانس‌ها و گزارش‌های موضوعی برگرفته از پژوهش حمایت مالی می‌کند و تیم پژوهشی خود را برای کمک به توسعه حوزه ارزیابی به کار می‌گیرد. انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی با راهبردی جدید بر پژوهش و نوآوری، مانند موضوع «پردازش داده‌ها» (برای مثال، نشانه‌های دیجیتالی که دانش‌آموزان با اجرای سنجش از خود به جا می‌گذارند) تأکید بسیار دارد.

کاوش و بررسی ابعاد وسیع‌تر و پیچیده‌تر «مهارت‌های قرن بیستم» از حوزه‌هایی است که سنجش‌های بین‌المللی کلان مقیاس بر آن تمرکز دارند. اخیراً انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مطالعه‌ای در حوزه برنامه درسی (با عنوان ۲۱CS MAP) برای ردیابی این مهارت‌ها انجام داده است. این مطالعه بنیادی قبل از تدوین برنامه ارزیابی، در مورد آنچه در مدارس آموزش داده می‌شود (برنامه‌های درسی قصد شده و اجرا شده) بررسی انجام می‌دهد.

درباره نویسنده‌گان

DR DIRK HASTEDT

در بخش آموزش را ایجاد و حفظ می‌کند. هم‌چنین دکتر هاستد به عنوان سردبیر مشترک مجله مؤسسه تحقیقاتی IEA-ETS، سنجش در آموزش در مقیاس کلان، است.

دکتر دیرک هاستد، مدیر اجرایی IEA است. او کارکردها، مطالعات، و خدمات IEA را بررسی می‌کند و رسالت استراتژیک کلی IEA را هدایت می‌کند. علاوه بر این، او ارتباط قوی با کشورهای عضو، پژوهشگران، سیاست‌گذاران، و افراد موثر

DR THIERRY ROCHER

او رئیس دفتر ارزشیابی دانش‌آموزان (DEPP) در وزارت آموزش و پرورش ملی فرانسه است.

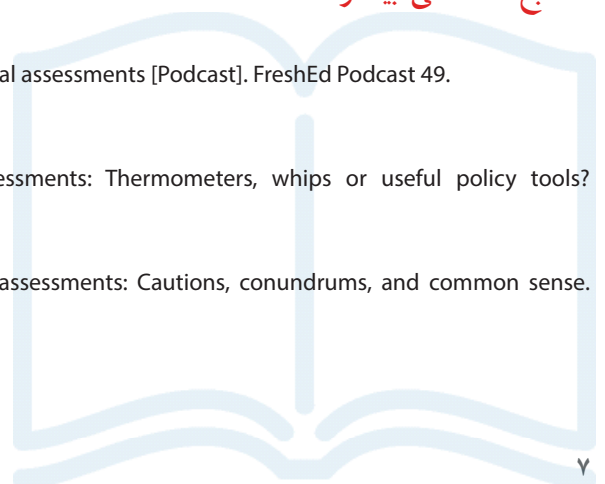
دکتر تیری روشر در پنجاه و نهمین جلسه مجمع عمومی در اکتبر ۲۰۱۸ به سمت ریاست IEA انتخاب شد. دکتر روچر قبلاً به عنوان عضو کمیته دائمی و نماینده مجمع عمومی کشور فرانسه فعالیت می‌کرد.

منابع

- Anderson, L.W., Ryan, D.W., & Shapiro, B.J. (1989). *The IEA classroom environment study*. Oxford, UK: Pergamon Press.
- Breakspear, S. (2012). *The Policy Impact of PISA: An Exploration of the Normative Effects of International Benchmarking in School System Performance*. OECD Education Working Papers No. 71. Paris, France: OECD Publishing
- Foshay, A.W., Thorndike, R.L., Hotyat, F., Pidgeon, D.A., & Walker, D.A. (1962). *Educational achievements of thirteen-year-olds in twelve countries: Results of an international research project, 1959, 1961*. Hamburg, Germany: UNESCO Institute for Education.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000131437>.
- Husén, T. (1967). *International study of achievement in mathematics: a comparison of twelve countries*. Vol. I-II. Stockholm, Sweden and New York, NY: Almqvist & Wiksell and John Wiley.
- Husén, T. (1983). *An Incurable Academic: Memoirs of a Professor*. Oxford, UK: Pergamon Press.
- IEA. (2018). *60 years of IEA 1958–2018*. Amsterdam, Netherlands: Author.
<https://www.iea.nl/index.php/publications/60-years-iea-1958-2018>.
- IEA. (2019). *IEA studies* [webpage]. <https://www.iea.nl/studies/ieastudies>
- Lockheed, M. (2011). Reflections on IEA from the perspective of a World Bank official. In C. Papanastasiou, T. Plomp, & E. Papanastasiou (Eds.), *IEA 1958-2008: 50 years of experiences and memories, Vol 2*. Nicosia, Cyprus: Cultural Center of the Kykkos Monastery.
- Lockheed, M., Prokic-Bruer, T. & Shadrova, A. (2015). *The Experience of Middle-Income Countries Participating in PISA 2000-2015*. Paris, France: PISA/OECD Publishing.
- OECD. (2019). *PISA: Programme for International Student Assessment*. <http://www.oecd.org/pisa/>
- Schwippert, K., & Lenkeit, J. (Eds.). (2012). *Progress in reading literacy in national and international context: The impact of PIRLS 2006 in 12 countries*. Münster, Germany: Waxmann Verlag GmbH
- Travers, K., & Westbury, I. (1989). *The IEA Study of Mathematics I: Analysis of the Mathematics Curricula*. Amsterdam, the Netherlands: International Association for the Evaluation of Educational Achievement (IEA).
- Wagemaker, H. (2013). International large-scale assessments: From research to policy. In L. Rutkowski, M. von Davier, & D. Rutkowski (Eds.), *Handbook of international large-scale assessment: Background, technical issues, and methods of data analysis*, p. 11. Florence, KY: Chapman and Hall CRC.

منابع مطالعاتی بیشتر

- Hastedt, D. (2016, November 7). *The history and development of international assessments* [Podcast]. FreshEd Podcast 49.
<http://www.freshedpodcast.com/dirkhastedt/>.
- Lockheed, M., & Wagemaker, H. (2013). International Large-Scale Assessments: Thermometers, whips or useful policy tools? *Research in Comparative and International Education*, 8(3), 296–306.
- Singer, J.D., Braun, H.I., & Chudowsky, N. (2018). *International education assessments: Cautions, conundrums, and common sense*. Washington, DC: National Academy of Education.

در مورد IEA

انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی که به عنوان IEA شناخته می‌شود یک کنسرسیوم مستقل و بین‌المللی از مؤسسات پژوهشی ملی و نهادهای دولتی است که مقر اصلی آن در آمستردام قرار دارد. هدف اولیه آن اجرای مطالعات تطبیقی کلان‌مقیاس در زمینه پیشرفت تحصیلی به منظور رسیدن به درک عمیق از اثرات سیاست‌ها و فعالیت‌های درون و بین‌نظام‌های آموزشی است.

© ۲۰۲۰ انجمن بین‌المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (IEA)

تمامی حقوق محفوظ است. هیچ بخشی از این نوشته نباید بدون اجازه نوشتاری از صاحب کپی‌رایت بازتولید، ذخیره در سیستم‌های بایگ یا به شکل‌ها یا ابزارها یا نوارهای الکترونیکی، الکترواستاتیک، مغناطیسی، مکانیکی، فتوکپی، ضبط یا منتقل شود.

ما را دنبال کنید در:

- [@iea_education](https://twitter.com/iea_education)
- [IEAResearchInEducation](https://www.facebook.com/IEAResearchInEducation)
- [IEA](https://www.youtube.com/IEA)

این مقاله ترجمه مقاله انگلیسی منتشر شده توسط IEA است که از طریق آدرس زیر قابل دسترسی است.

<https://www.iea.nl/publications/series-journals/iea-compass-briefs-education-series/september-2020-international-large>

ترجمه توسط دکتر شهرناز بخشعلی زاده از مرکز ملی مطالعات تیمز و پرلز ایران صورت گرفته است. این ترجمه توسط IEA بازبینی نشده است. بنابراین، IEA مسئول هر گونه بی‌دقتی، جانفادگی یا تفاوت بین ترجمه و مقاله اصلی نخواهد بود.

این مقاله را به این صورت ارجاع دهید:

Please cite this publication as:

Rocher, T., & Hastedt, D. (2020, September). International large-scale assessments in education: a brief guide
IEA Compass: Briefs in Education No. 10. Amsterdam, The Netherlands: IEA

آنه بریت کاولی

رئیس IEA

دیرک هاستد

مدیر اجرایی

آنده‌را نتن

مدیر

جیلین ویلسون

مسئول ارشد انتشارات

وبراستار خلاصه سیاستی در آموزش و پرورش

دیوید روتکوسکی

دانشگاه ایندیانا

شاپک: ۷۰۳۹۶-۲۵۸۹
کپی‌های این مقاله می‌تواند از زیر حاصل شود:

IEA Amsterdam
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdam
The Netherlands

ایمیل: secretariat@iea.nl

وب سایت: www.iea.nl